

Voorouderreeks, beknopt curriculum of familieschets
van 100 noemenswaardige personen uit de
Geraardsbergse burgermaatschappij,
ca. 1800-1920 - Afl. 12*

PAUL GUILLEMIN

Marc VAN TRIMPONT

1. Paul Modeste Marie Ghislain GUILLEMIN, geboren in Geraardsbergen op 30 juli 1864 en er overleden op 23 maart 1944¹.

Doctor juris. Rentenier.

Lid van de Burgerwacht. Gemeenteraadslid Geraardsbergen (1903-1921) en meer in het bijzonder lid van de commissie Openbare Werken (onder het voorzitterschap van schepenen Prosper de Clippele), waar hij ijverde voor de verfraaiing van de stad en voor de aanleg van de naar hem genoemde Guilleminlaan.

Stichter van de ziekenkas *Bescherming van Vrouw en Kind* (1894-1898)². Voorzitter van de Katholieke Werkmanskring Geraardsbergen. Medeoprichter van de Christene Volkspartij (1893). Beschermer van humanitaire organisaties tijdens de eerste wereldoorlog. Stichter zonet medestichter van het "Werk van den akker". **Schenker van het domein "de abdij" aan de stad Geraardsbergen.**

Gehuwd in 1890 met Maria **Van den Meerschen** van wie gescheiden.

2. Edouard GUILLEMIN, geboren te Avesnes-sur-Helpe (F) op 14 oktober 1829³. Eigenaar.

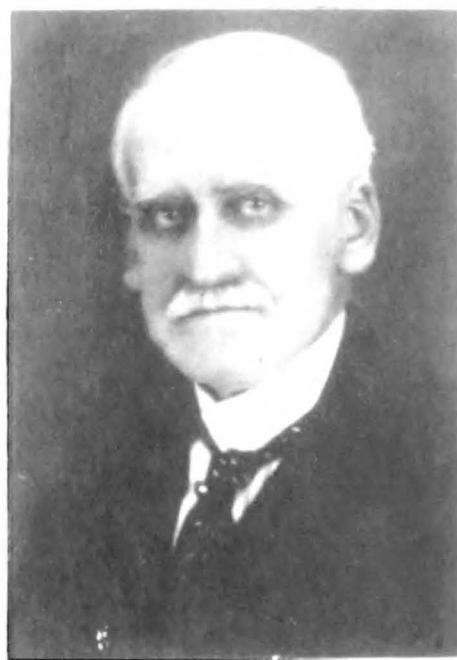
Gehuwd in Geraardsbergen op 2 augustus 1862 met Emma Marie Antoinette **De Cock**, geboren in Gent op 23 januari 1838, dochter van dokter Modeste De Cock, burgemeester van Geraardsbergen, en van Joanna Catharina Van Hoorde (fa. Jean Baptiste x Catharina de Brabanter).

Op de «*Place Guillemin*» in Avesnes-sur-Helpe werd in 1909 een gedenkteken opgericht voor twee volksvertegenwoordigers Guillemin, vader en zoon. Het gaat meer bepaald om Ernest Guillemin (°1828), broer van Edouard en diens zoon Léon (°1859). Zij waren volksvertegenwoordiger respectievelijk omstreeks 1876 en in 1890. Het gedenkteken werd opgericht in 1909/10⁴.

3. Jean-François Adolphe GUILLEMIN, geboren in Bergen omstreeks 1800 en overleden in Avesnes-sur-

Helpe op 2 september 1854. Handelaar. Eigenaar.

Gehuwd met Clorinde Rosalie Françoise **Chauwin** (overleden in Parijs op 2 juli 1838). Echtgenoot in tweede huwelijk van Thérèse Maherenne (geboren omstreeks 1815).

BID GOD VOOR † DE ZIELERUST
van den Heer
**PAUL, MODESTE, MARIE, GHISLAIN
GUILLEMIN**

Weduwnaar van **Dame Maria van der Meerschen**
geboren te Geeraardsbergen, den 30 Juli 1864 en er god-
vruchtig overleden den 23 Maart 1944, gesterkt door de
H. H. Sacramenten der Stervenden.

4. Joseph GUILLEMIN, geboren in Midreveaux, gelegen in het baljuwschap (*Présidial*) Chaumont-en-Bassigny (Vogezes) op 17 november 1772 en overleden in Avesnes-sur-Helpe op 2 oktober 1841. Handelaar. Fabrikant (zoutzieder). Notoir republikein. Burgemeester van de stad

Voorouderreeks, beknopt curriculum of familieschets
van 100 noemenswaardige personen uit de
Geraardsbergse burgermaatschappij,
ca. 1800-1920 - Afl. 12*

PAUL GUILLEMIN

Marc VAN TRIMPONT

1. Paul Modeste Marie Ghislain GUILLEMIN, geboren in Geraardsbergen op 30 juli 1864 en er overleden op 23 maart 1944¹.

Doctor juris. Rentenier.

Lid van de Burgerwacht. Gemeenteraadslid Geraardsbergen (1903-1921) en meer in het bijzonder lid van de commissie Openbare Werken (onder het voorzitterschap van schepen Prosper de Clippele), waar hij ijverde voor de verfraaiing van de stad en voor de aanleg van de naar hem genoemde Guilleminlaan. Stichter van de ziekenkas *Bescherming van Vrouw en Kind* (1894-1898)². Voorzitter van de Katholieke Werkmanskring Geraardsbergen. Medeoprichter van de Christene Volkspartij (1893). Beschermer van humanitaire organisaties tijdens de eerste wereldoorlog. Stichter zonet medestichter van het "Werk van den akker". Schenker van het domein "de abdij" aan de stad Geraardsbergen.

Gehuwd in 1890 met Maria Van den Meerschen van wie gescheiden.

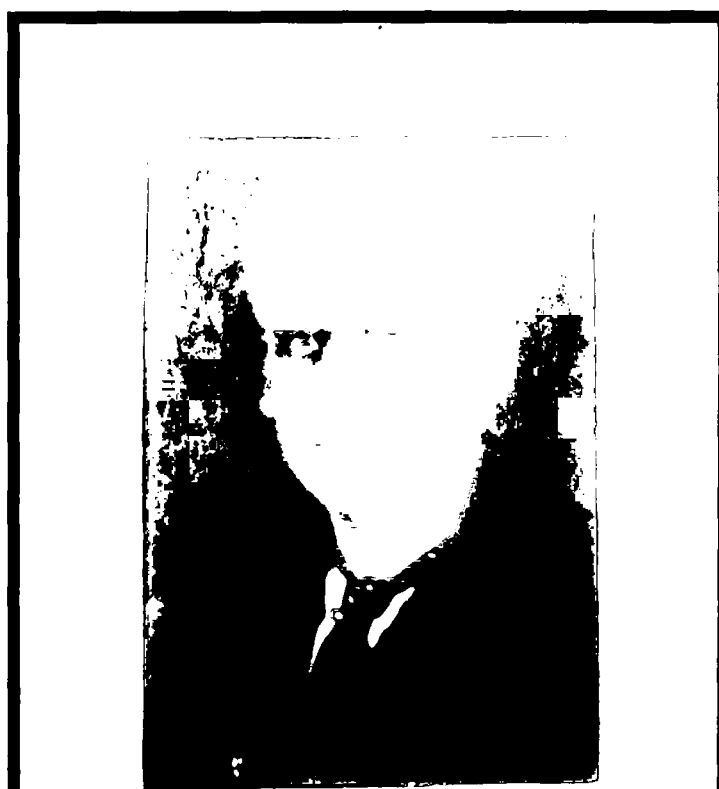
2. Edouard GUILLEMIN, geboren te Avesnes-sur-Helpe (F) op 14 oktober 1829³. Eigenaar.

Gehuwd in Geraardsbergen op 2 augustus 1862 met Emma Marie Antoinette De Cock, geboren in Gent op 23 januari 1838, dochter van dokter Modeste De Cock, burgemeester van Geraardsbergen, en van Joanna Catharina Van Hoorde (fa. Jean Baptiste x Catharina de Brabanter).

Op de «Place Guillemin» in Avesnes-sur-Helpe werd in 1909 een gedenkteken opgericht voor twee volksvertegenwoordigers Guillemin, vader en zoon. Het gaat meer bepaald om Ernest Guillemin (°1828), broer van Edouard en diens zoon Léon (°1859). Zij waren volksvertegenwoordiger respectievelijk omstreeks 1876 en in 1890. Het gedenkteken werd opgericht in 1909/10⁴.

3. Jean-François Adolphe GUILLEMIN, geboren in Bergen omstreeks 1800 en overleden in Avesnes-sur-

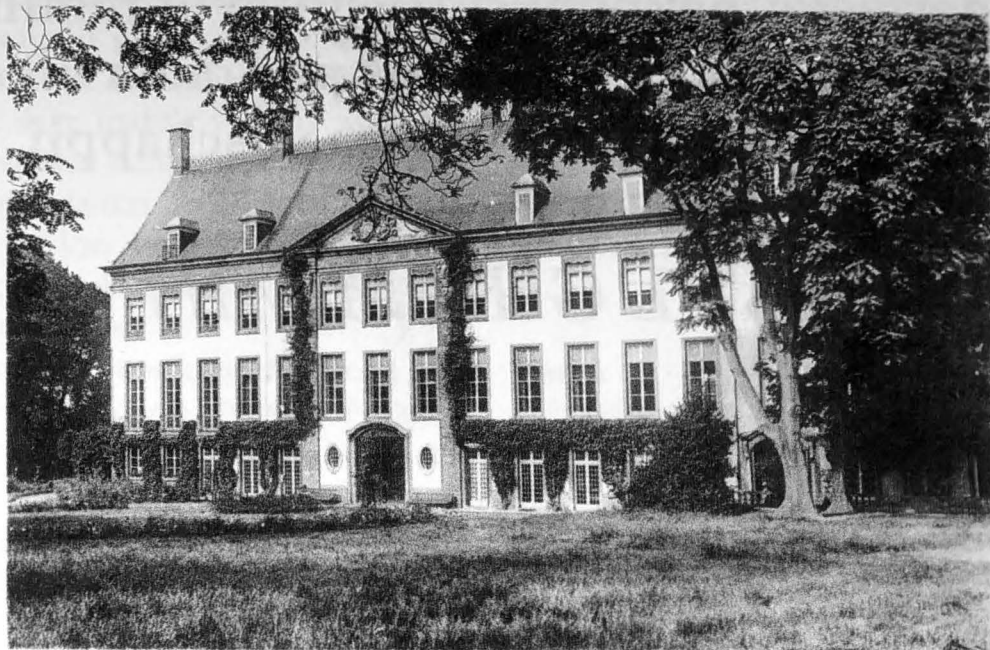
Helpe op 2 september 1854. Handelaar. Eigenaar. Gehuwd met Clorinde Rosalie Françoise Chauwin (overleden in Parijs op 2 juli 1838). Echtgenoot in tweede huwelijk van Thérèse Maherenne (geboren omstreeks 1815).

BID GOD VOOR † DE ZIELERUST
van den Heer
PAUL, MODESTE, MARIE, GHISLAIN
GUILLEMIN

Weduwnaar van Dame Maria van der Meerschen
geboren te Geeraardsbergen, den 30 Juli 1864 en er god-
vruchtig overleden den 23 Maart 1944, gesterkt door de
H H Sacramenten der Stervenden.

4. Joseph GUILLEMIN, geboren in Midrevaux, gelegen in het baljuwschap (*Présidial*) Chaumont-en-Bassigny (Vogezes) op 17 november 1772 en overleden in Avesnes-sur-Helpe op 2 oktober 1841. Handelaar. Fabrikant (zoutzieder). Notoir republikein. Burgemeester van de stad

Château Saint-Adrien, à Grammont (Flandre Orientale)

La ville de Grammont, créée au XIe siècle, devint importante par le transfert, dans son enceinte, de l'Abbaye bénédictine de Dickelvenne.

Cette Abbaye, placée sous le vocable de St-Adrien, se maintint jusqu'à la Révolution Française. De 1081 à 1796, son histoire se confond avec celle de la ville.

Le Château Saint-Adrien est constitué par l'ancien quartier abbatial reconstruit en 1720, en style néo-classique Louis XIV.

Il est la propriété de M. Paul Guillemain, Avocat, qui l'a restauré et a rétabli, avec un soin parfait, les appartements et le mobilier, dans le style d'époque, de cette somptueuse demeure historique.

On doit également à l'initiative de M. Paul Guillemain la création du grand boulevard qui embellit la ville et augmente le charme de cette cité touristique.

Oude postkaart : "Sint-Adriaanskasteel".

Avesnes-sur-Helpe (1830-1837), gemeenteraadslid, ondervoorzitter van de "*Société d'agriculture de l'arrondissement*", intendant van het militair hospitaal, medestichter in 1808 van de vrijmetselaarsloge *l'Aménité* te Avesnes.

Gehuwd met Marie Marguérite Sophronie **Willaume** eigenares, dochter van François Joseph x Marie Thérèse Maherenne (geboren in 1753).

5. Joseph GUILLEMIN⁶, geboren op 6 maart 1739 in Midrevaux (ook Mydrevaux)

Griffier, althans blijktens de akte van overlijden van zijn vrouw.

Gehuwd met Marie **Marschal**, overleden in Midrevaux op 9 januari 1787, ongeveer 44 jaar oud. Zij werd begraven op het kerkhof aldaar "*en présence de son mary et ses enfans*".

6. Mathias GUILLEMIN (ook Guilemin en Guilmin), geboren in Midrevaux omstreeks 1696 en er overleden op 22 maart 1768. De overlijdensakte preciseert dat hij begraven werd "*dans le cimetière de cette paroisse en la place de ses ancêtres*".

Vermoedelijk was hij griffier wat kan worden afgeleid uit het feit dat hij, net als zijn zoon Joseph, sommige akten van «burgelijke stand» mede-ondertekent.

Gehuwd in Midrevaux op 30 januari 1731 met Anne **Humblot** (ook Humblet), geboren in Midrevaux

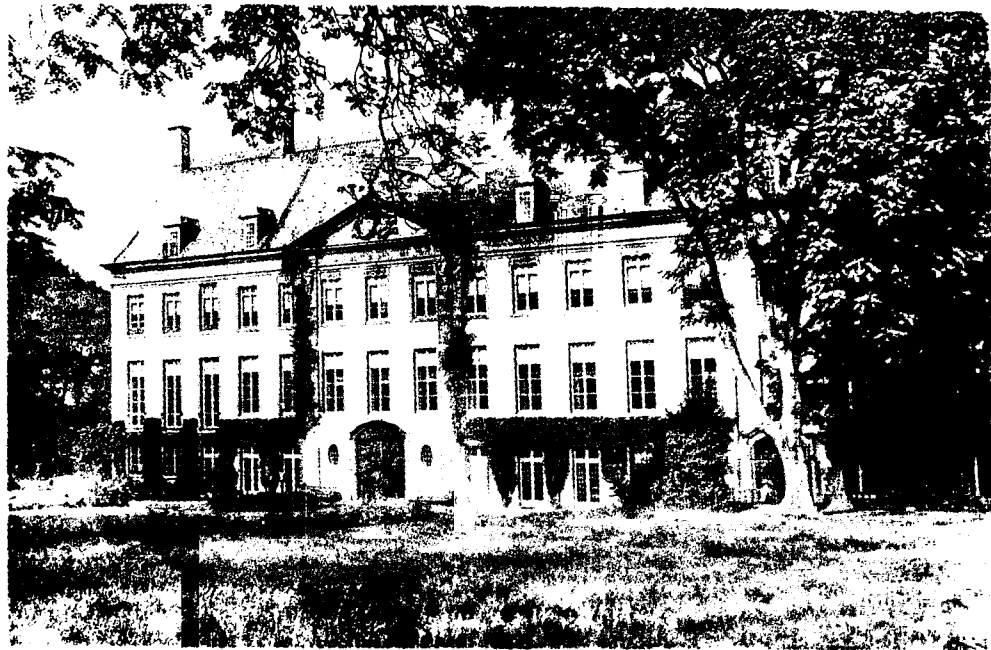
omstreeks 1698, vroedvrouw (1742)⁷, dochter van Pierre Humblot en Barbe Thomas.

7. Edme (ook: Edmon) **GUILLEMIN**, geboren in Midrevaux omstreeks 1636 en er overleden op 15 februari 1716 ongeveer 80 jaar oud.

Echtgenoot in eerste huwelijk van Françoise **Vinot** (geboren ca. 1640 en overleden in 1706), en in tweede huwelijk van Sebastienne Voillone(?) of Vuillaume(?) uit Pargney-sous-Mureaux.

Volgens sommigen zou deze Edme Guillemain, de stamvader van Paul Guillemain, mogelijk kunnen behoren tot een bastaardtak van een oud geslacht uit Lotharingen dat geadeld werd in 1321 en dat als blazoen voerde : « *d'azur à l'étoile d'or, accompagnée de trois billetés d'argent* »⁸ (Vrij vertaald in gewone omgangstaal: "op een blauw veld een gele ster en drie rechthoekjes, verticaal geplaatst".)

De foto's op de pagina hiernaast dateren van mei 1940. Toen de oorlog uitbrak vluchtte Paul Guillemain, vergezeld van zijn huisbediende en diens gezin, naar Zuid-Frankrijk.

Château Saint-Adrien, à Grammont (Flandre Orientale)

La ville de Grammont, créée au XIe siècle, devint importante par le transfert, dans son enceinte, de l'Abbaye bénédictine de Dickelvenne.

Cette Abbaye, placée sous le vocable de St-Adrien, se maintint jusqu'à la Révolution Française. De 1081 à 1796, son histoire se confond avec celle de la ville.

Le Château Saint-Adrien est constitué par l'ancien quartier abbatial reconstruit en 1720, en style néo-classique Louis XIV.

Il est la propriété de M. Paul Guillemain, Avocat, qui l'a restauré et a rétabli, avec un soin parfait, les appartements et le mobilier, dans le style d'époque, de cette somptueuse demeure historique.

On doit également à l'initiative de M. Paul Guillemain la création du grand boulevard qui embellit la ville et augmente le charme de cette cité touristique.

Oude postkaart : "Sint-Adriaanskasteel".

Avesnes-sur-Helpe (1830-1837), gemeenteraadslid, ondervoorzitter van de "*Société d'agriculture de l'arrondissement*", intendant van het militair hospitaal, medestichter in 1808 van de vrijmetselaarsloge *l'Aménité* te Avesnes.

Gehuwd met Marie Marguérite Sophronie **Willaume** eigenares, dochter van François Joseph x Marie Thérèse Maherenne (geboren in 1753).

5. Joseph GUILLEMIN⁶, geboren op 6 maart 1739 in Midrevaux (ook Mydrevaux)

Griffier, althans blijktens de akte van overlijden van zijn vrouw.

Gehuwd met Marie **Marschal**, overleden in Midrevaux op 9 januari 1787, ongeveer 44 jaar oud. Zij werd begraven op het kerkhof aldaar "*en présence de son mary et ses enfans*".

6. Mathias GUILLEMIN (ook Guilemin en Guilmin), geboren in Midrevaux omstreeks 1696 en er overleden op 22 maart 1768. De overlijdensakte preciseert dat hij begraven werd "*dans le cimetière de cette paroisse en la place de ses ancêtres*".

Vermoedelijk was hij griffier wat kan worden afgeleid uit het feit dat hij, net als zijn zoon Joseph, sommige akten van «burgelijke stand» mede-ondertekent.

Gehuwd in Midrevaux op 30 januari 1731 met Anne **Humblot** (ook Humblet), geboren in Midrevaux

omstreeks 1698, vroedvrouw (1742)⁷, dochter van Pierre Humblot en Barbe Thomas.

7. Edme (ook: Edmon) **GUILLEMIN**, geboren in Midrevaux omstreeks 1636 en er overleden op 15 februari 1716 ongeveer 80 jaar oud.

Echtgenoot in eerste huwelijk van Françoise **Vinot** (geboren ca. 1640 en overleden in 1706), en in tweede huwelijk van Sebastienne Voillone(?) of Vuillaume(?) uit Pargney-sous-Mureaux.

Volgens sommigen zou deze Edme Guillemain, de stamvader van Paul Guillemain, mogelijk kunnen behoren tot een bastaardtak van een oud geslacht uit Lotharingen dat geadeld werd in 1321 en dat als blaoen voerde : « *d'azur à l'étoile d'or; accompagné de trois billetés d'argent* »⁸ (Vrij vertaald in gewone omgangstaal: "op een blauw veld een gele ster en drie rechthoekjes, verticaal geplaatst".)

De foto's op de pagina hiernaast dateren van mei 1940. Toen de oorlog uitbrak vluchtte Paul Guillemain, vergezeld van zijn huisbediende en diens gezin, naar Zuid-Frankrijk.

*De kasteelhoeve waar het gezelschap een tijdje verbleef.
Paul Guillemin, zittend, rechts op de foto.*

Het gezelschap aan tafel in een geïmproviseerde eetkamer.

Groepsfoto van Paul Guillemin (boven midden) met het gezin van zijn huisbediende Oscar de Pelsemaeker (helemaal onderaan) en met het gastgezin.

Paul Guillemin vier jaar voor zijn dood.

NOTEN

* Deze aflevering maakt deel uit van een lange serie die het resultaat is van langdurig en intensief opzoekingswerk. Eens alle afleveringen gepubliceerd zullen zowat 100 « noemenswaardigen » ten tonele zijn gevoerd, mensen die om een of andere reden niet onopgemerkt bleven in de toenmalige Geraardsbergse leefgemeenschap. Van sommigen werd eerder al een stamreeks gepubliceerd maar de meeste van bedoelde reeksen werden dan door ondergetekende bewerkt, d.w.z. ofwel aangevuld of vervolledigd waar mogelijk ofwel gecorrigeerd waar nodig. Sommige afleveringen zijn echter meer dan gewoon een voorouderreeks maar vormen een heuse, weliswaar beknopte, familiegeschiedenis.

¹ Tot 1942 bewoonde Paul Guillemin het abtenhuis van de gewezen Sint-Adriaansabdij. Nadat de Duitse bezetter er zijn intrek had genomen woonde hij, tot zijn overlijden in maart 1944, samen met zijn huisbediende-hovenier Oscar De Pelsemaeker in zijn huis gelegen in de Abdijstraat (indien ik me niet vergis thans in het bezit van Jean Jacques van den Daelen). Paul Guillemin is gestorven als het ware in de armen van Oscar de Pelsemaeker voornoemd en in bijzijn van diens kinderen en kleinkinderen onder wie wijlen de echtgenote van ondergetekende.

² *Bescherming van vrouw en kind* wordt steeds voorgesteld als de daensistische, m.a.w. antisocialistische, tegenhanger van het in 1891 door “een groep sociaal bewogen mensen” uit conservatief-katholieken huize gestichte “Hulp & Onderstand” welke zich politiek-pluralistisch of compleet neutraal opstelde (wat voor die tijd meer dan ongewoon was), en bij dewelke “over een eventuele antisocialistische inspiratie niets terug te vinden” was. Dit betekent dat er van uitsluiting om politieke of levensbeschouwelijke overwegingen geen sprake was en dit in tegenstelling tot de daensistische organisaties waar wel degelijk uitsluiting op die gronden als algemene regel gold. « *Bescherming van vrouw en kind* » kon zich echter moeilijk handhaven na 1898 en het was *Hulp & Onderstand*, en dus niet de daensistische tegenhanger, die uitgroeide tot het actuele CM (christelijk ziekenfonds) te Geraardsbergen. (Zie J. DE BOECK, 1891-1991, *Honderd jaar kristelijke mutualistische beweging in het Geraardsbergse: van “Hulp en Onderstand” tot het Kristelijk Ziekenfonds vandaag*, Aalst, 1991, pp.1,6-8.). In verband met de mislukte introductie van « *Bescherming van vrouw en kind* » kan men zich overigens afvragen waarom Paul Guillemin ZIJN alternatief voor *Hulp en Onderstand* niet van de financiële ondergang heeft gered, net als Benoit van Trimont het heeft gedaan voor *Hulp & Onderstand* tijdens de oorlogsjaren 1914-18 (Zie hierover MVT (snuffelvondst), *Kristene ziekenkas « Hulp en Onderstand » viert haar 60-jarig bestaan*, in De Heemschutter, 1999, nr.163, p.27-28.); in het licht van Guillemins fortuin op dat moment, zou dit toch maar een peulschil zijn geweest. Luidens herhaalde verklaringen van zijn huisbediende Oscar De Pelsemaeker aan ondergetekende moet het antwoord worden gezocht in het feit dat Guillemin overhoop lag met de meeste leden van de Geraardsbergse burgerij inclusief van katholieken huize, zodat hij met zijn initiatief sommige bestuursleden of één bepaald bestuurslid van *Hulp & Onderstand* (voorzitter Vincent Diericx ? Of Benoit van Trimont?) alleen maar een hak heeft willen zetten. Dit laatste zou ook de motivatie geweest zijn voor zijn medewerking bij de oprichting van de Christene Volkspartij in 1893. Ter zijde, Oscar de Pelsemaeker (1884-1964) was de grootvader van wijlen de echtgenote van ondergetekende.

³ Vermits de hier afgedrukte stamreeks enigszins afwijkt van wat tot nogtoe in dit verband is gepubliceerd, volgt nu een uittreksel uit de bronnen welke aan de basis liggen van deze stamreeks (Bron : Registers Burgerlijke stand Avesnes-sur-Helpe):

- geboorte op 14 oktober 1829 van Edouard Guillemin *filz de Jean François Adolphe, agé de 28 ans, négociant, domicilié à Avesnes, né le jour d’hier et de Clorinde Rosalie Françoise Chauwin*. Een van de getuigen was Joseph Guillemin 56j. *négociant, aieul paternel*. (Geboorteakte nr.62 van 15 oktober 1829)

- overlijden op 2 september 1854 van Jean-François Adolphe Guillemin *né à Mons en Belgique, décédé le jour d’hier, négociant, époux en seconde noce de dame Thérèse Maherenne agée de 39 ans propriétaire, filz de Joseph Guillemin et de Marguérite Sophronie Willaume décédés à Avesnes (...)*. (Overlijdensakte nr.49 van 3 september 1854)

- overlijden op 2 oktober 1841 van Joseph Guillemin *né à Midrevaux, dépt. des Vosges, le 17 novembre 1772, décédé la veille, négociant, ancien maire de la ville d’Avesnes-sur-Helpe, conseiller municipal, vice président de la Société d’agriculture de l’arrondissement, filz de feu Joseph Guillemin et de Marie Marchal, époux de dame Marie Marguérite Sophronie Willaume propriétaire (...)*. (Overlijdensakte nr.72 van 3 oktober 1841)

- overlijden op 21 augustus 1847 van Marie Marguérite Sophronie Willaume (70 ans) *née à Avesnes-sur-Helpe, rentière, veuve de Joseph Guillemin (...), fille de feu François Joseph Willaume et de Marie Thérèse Maherenne (...)* (Overlijdensakte nr.45 van 22 augustus 1847)

- overlijden op 31 augustus 1817 van Marie Thérèse Maherenne *décédée le jour d’hier, née le 8 octobre 1753, veuve de Jean François Willaume, fille de feu Jacques Antoine Maherenne et de Marie Françoise Fournier (...)*. (Overlijdensakte van 1 september 1817)

⁴ J. VAN OVERSTRAETEN, *De Nederlanden in Frankrijk*, Tielt, 1969, p.64. - Société Archéologique et Historique de l’Arrondissement d’Avesnes: brief dd. 16 juni 1997, toegestuurd aan ondergetekende.

⁵ Société Archéologique et Historique de l’Arrondissement d’Avesnes, o.c.

⁶ De gegevens vanaf generatie V werden gehaald bij “The church of Jesus Christus of Latter-day-Saints, Salt Lake City, USA” (Centrum Brussel): microfilm 1115219 slaande op de periode 1669-1792 met evenwel een paar hiaten van enkele jaren.

⁷ « *Election sage femme: Ce jourd’huy huitième avril 1742 Anne Humblet épouse de Mathias Guilemin de cette paroisse aagée d’environ 44 ans a été élue dans la semblée des femmes à la pluralitias(?) des suffrages pour faire l’office de sage femme et a pretée le serment ordinaire entre mes mains conformément au rituel de ce diocèse* ». Dan volgt de handtekening van de pastoor. Uit deze merkwaardige notitie blijkt dat toen al, althans in deze streek, een soort vrouwenraad bestond. (Bron: zie vorige noot)

⁸ Dit blazoen staat ook vermeld in J.B. RIETSTAP’s *Armorial Général*, Gouda, 1884, p.898.